

PORIN KIRKKO SANOMAT

Porin seurakuntalehti No 2 Toukokuu 1991

Ryhmäkirje

Esa Kyyrö

Nuorten kanssa leirikesään

Kesä on yhtä kuin lukuisat leirit — ainakin Porin seurakuntien nuorisotyössä toimivien mielestä. Leiririppikouluja on kesällä kaikkiaan 24. Suurin osa leireistä on ns. kaksoisleirejä eli kaksi leiriä toimii samanaikaisesti. Rippileirin käy ensi kesänä noin 670 porilaisnuorta. Kesäajasta vievät suuren osan rippileirit. Myös tytöille ja pojille on kesäkuussa omat leirinsä.

Nuorisotyössä toimivista työntekijöistä ovat yhteispotrettiin kerääntyneet: edessä nuorisonohjaaja Lea Kalajoki-Nordström Keski-Porista ja seurakuntien nuorisokeskuksen nuorisoteologi Pertti Hannus, hänestä vasemmalle vt. nuorisonohjaaja Pasi Itäsalo Pihlavasta sekä erityisnuorisotyönohjaaja Kari Paukkunen, partio-ohjaaja Regina Laeslahti ja nuorisosihteeri Laila Mansukoski seurakuntien nuorisokeskuksesta, nuorisonohjaaja Maija Salmijärvi Teljästä ja vs. nuorisonohjaaja Terttu Hartikainen Länsi-Porista. Keskirivissä oik. nuorisonohjaaja Irma Grönroos Pihlavasta, nuorisonohjaaja Eija Kymäläinen Teljästä, pastori Kaisa Huhtala Pihlavasta ja vt. nuorisonohjaaja Petri Grönholm Länsi-Porista. Takarivissä vas. alkaen pastori Jarmo Laiho Länsi-Porista, pastori Hannu Dietrich Teljästä, nuorisonohjaajat Tarja Terävä ja Eero Vesala Keski-Porista sekä nuorisonohjaajat Anne Viljanen ja Pentti Grönroos Teljästä.

Lähetyskannatus ennätyslukemiin

Porin seurakunnat tukivat Suomen luterilaisen kirkon lähetystyötä viime vuonna 1 272 236 markalla. Lähetyskannatus kasvoi Porissa 24 prosenttia eli lähes 250 000 markalla. Jokainen Porin seurakuntien jäsen lahjoitti lähetystyöhön keskimäärin 18,88 markkaa.

Seurakuntien vuoden 1990 talousarviossa oli lähetystyöhön 230 000 markan määräraha, joten vapaaehtoisen kannatuksen osuus porilaisten lähetysmarkoista nousi yli miljoonan.

Valtaosa kannatuksen kasvusta tuli Keski-Porin seurakunnasta, joka nosti markkansa. Henkeä kohti laskettuna keskiporilaisten lähetyskannatus kasvoi 19,79 markasta 30,36 markkaan.

Lähetyskannatus oli vuonna 1990 seurakunnittain:

Ahlainen 30 745 markkaa (henkeä kohti laskettuna 20,76 markkaa, kasvua 13 prosenttia). Keski-Pori 650 784 mk (30,36 mk, kasvu 53 %), Länsi-Pori 194 020 mk (16,52 mk, kasvu 15 %), Pihlava 81 644 (10,20 mk, vähennystä 13 %), Porin Teljä 301 023 mk (12,78 mk, kasvu 1 %) ja Reposaari 14 020 mk (11,97 mk, kasvu 5 %).

Viime vuonna langes 1,5 miljoonaa markkaa. Thaimaan työ (kuva) on Teljän seurakunnan nimikkokohde.

Koko maassa lähetyskannatus ylitti 154 miljoonaa markkaa, kannatuksen nousu oli 15,5 prosenttia. Jokainen ev.lut. kirkon jäsen kannatti lähetystyötä keskimäärin 35,28 markalla. Porissa on siis henkeä kohden laskettu lähetyskannatus reilusti alle maan keskiarvon, mutta kannatuksen kasvu on ollut yli valtakunnan tason.

Missio Porissa mukana jo 900 vapaaehtoista

Illat juontaa porilaissyntyinen pastori Tapio Aaltonen. Missio Porin pääsihteerinä on Teljän seurakunnan pappi Markku Sumiala.

Missio Pori toteutuu talkoovoimin: vapaaehtoisia tarvitaan mm. järjestelytehtäviin, puhelinkampanjan hoitamiseen ja pienryhmien vetäjiksi. Vapaaehtoisia koulutetaan syyskuun alussa. Missio Porin tehtäviin on ilmoittautunut noin 900 seurakuntalaista. Ilmoittautumisia toivotaan vielä muutama sata lisää.

Porin seurakuntien lisäksi missiossa ovat mukana Harjavalta, Kokemäki, Kullaa, Merikarvia, Nakkila, Pomarkku, Noormarkku, Siikainen ja Ulvila. Yhteistyössä ovat mukana myös adventti-, helluntai-, metodisti- ja vapaaseurakunta.

Missio Porin menoista on tarkoitus kattaa yli puolet vapaaehtoisvaroin. Tähän mennessä on lahjoituksia kertynyt noin 90 000 markkaa.

Missio Porin pääpuhujana on evankelista, pastori Kalevi Lehtinen, joka on tullut tutuksi mm. Missio Leningradista.

Kirkkosanomat, toukokuu 1991

Kirkossa tapahtuu

Usein tiedotusvälineistä saa sen kuvan, että nimenomaan Suomen kirkossa on vähänlaisesti tapahtumia. Lähes poikkeuksetta Suomen ev.lut. kirkko ja sen seurakunnat ovat näissä uutisoinneissa joutuneet uhriksi, tiedotusvälineilmaston uhriksi. Suomalainen tiedotusilmasto kun tuntuu yhä enemmän suosivan erikoisuuksia, vain se mikä on tavallisuudesta poikkeavaa ylittää uutiskynnyksen.

Tämä on ymmärrettävää, tiedotusvälineitten on toimittava muun yhteiskunnan mukana, on löydettävä suurta yleisöä kiinnostavia aiheita. Tuntuu, että liian vähän kiinnitetään huomiota monien muidenkin kuin kirkon tekemään pitkäjänteiseen työhön, mikä kuitenkin erikoisuuksien tultua ja mentyä jää pysyväksi yhteiskuntaa rakentavaksi voimaksi. Samalla pitkäjänteinen perustaa hoitava työ on dynaaminen voima, joka mahdollistaa erilaisten yhteisöä rakentavien tempausten ja tapahtumien järjestämisen.

Jos kirkko Suomessa toimiikin monesti tietyllä tavalla junaavan tasaisesti, niin nyt kirkossa alkaa tapahtua.

Tulevien parin vuoden aikana koko Suomessa ja erityisesti täällä Porin seudulla tapahtuu. Järjestyksessä lueteltuna Missio Pori ensi syksynä, Kotien rukouskirjan markkinointi adventtiaikana 1991, suomalaisen Raamatun 350-vuotisjuhlavuosi 1992, uusi Kirkkolaki hyväksyttäneen vuoden 1992 aikana, uusi raamatunkäännös saadaan 1993 ja lopulta kesällä 1993 järjestetään Porissa Herättäjäjuhlat.

Kaikki nämä tulevat näkymään ja niistä tullaan keskustelemaan. Kirkkolaki, tulee kuten viimeaikojen uutisista on käynyt ilmi, muuttamaan esimerkiksi kirkon ja valtion suhdetta joissakin kohdin hyvinkin paljon. Uusi raamatunkäännös on Suomessa kulttuuritapausta samoin kuin ensimmäisen suomenkielisen raamatun juhlavuosikin. Kulttuuritapausta jo pelkästään suomenkielen kehitty-

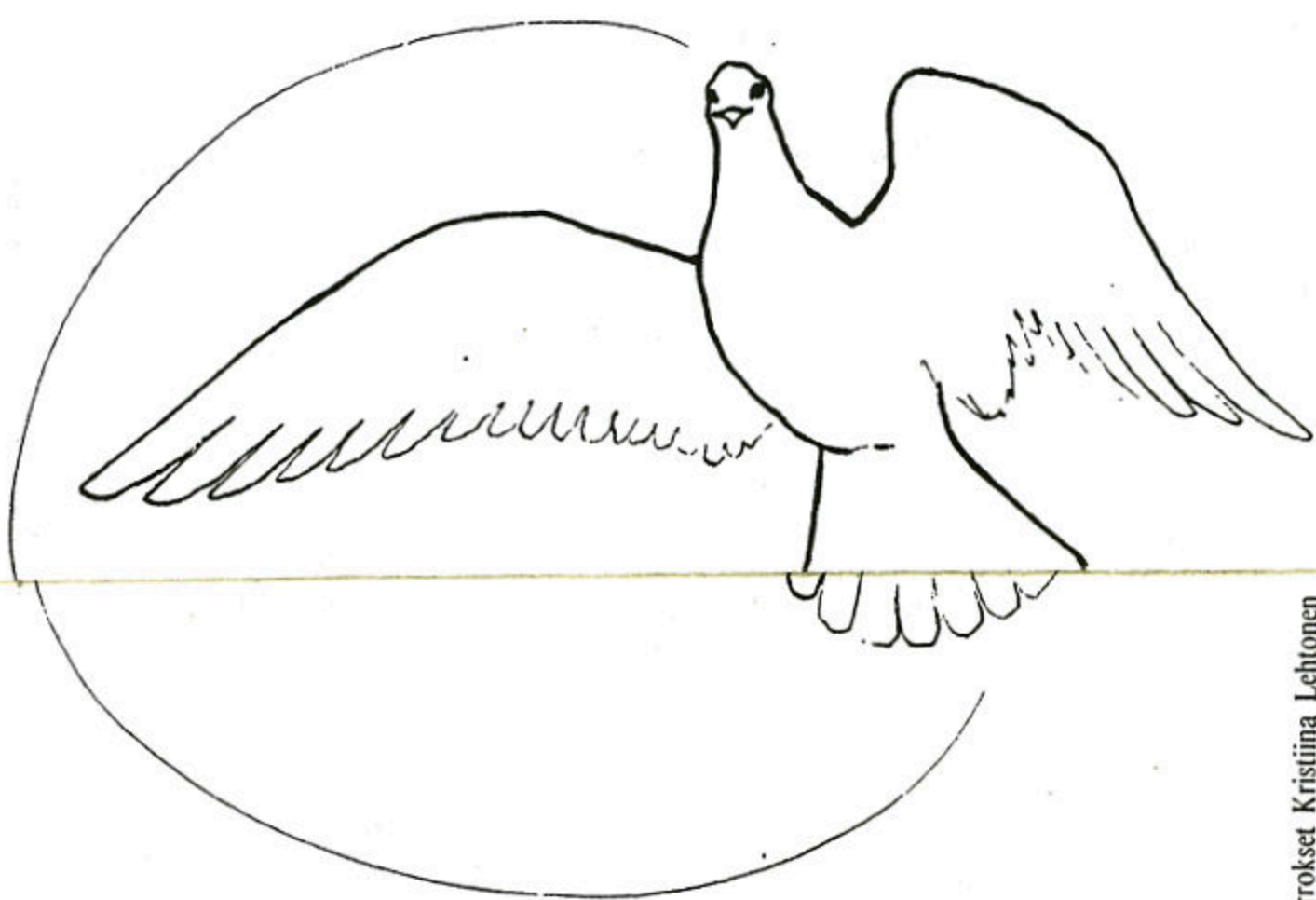
misen kannalta.

Missio Pori 1991 ja Herättäjäjuhlat 1993 tulevat olemaan kirkon olennaisen voimavaran eli vapaaehtoisesti kirkon työssä olevien kristittyjen voimainponnistus ja -näyttö. Molempien tapahtumien organisaatio on sitä luokkaa että toteutuminen ei olisi mahdollista ilman talkooväen suurta osuutta. Monia tullaan pyytämään ja kaikkia kutsutaan mukaan.

Kirkon historiassa nämäkin suuret toiminnot asettuvat omalle paikalleen. Ne eivät ole kaikki, pysyvää on evankeliumin liike täällä maailmassa. Tämä liike on alkanut Jeesus Nasaretilaisen ristillä ja laajenee kuin aallot veteen heitetyn kiven ympärillä. Tämä pysyvä evankeliumin liike elää siellä, missä Jumalaa avuksi huudetaan yhtä hyvin iltarukouksessa tai kastetilaisuudessa kotona kuin jumalanpalveluksessa kirkossa. Tämän evankeliumin liikkeen aikaansaamia ovat erilaiset tapahtumat.

Kari Erkkola

Pyhä Henki luo juhlan sydämiin

Piirroset Kristiina Lehtonen

Helluntain teksteissä puhutaan Pyhästä Hengestä, jonka kuvina ovat kirkollisessa taiteessa kyyhkynen ja tulen liekki.

Eräällä rippikoululeirillä pari vuotta sitten mietimme nuorten kanssa Pyhän Hengen vaikutuksia. Olimme puhuneet ihmeellisistä, epätavallisista vaikutuksista, joista nuoret olivat kuulleet ja jotkut ehkä niitä kohdanneetkin. Sitten aloimme miettiä aivan tavallisia, arkipäiväisiä asioita. Se osoittautui kuitenkin vaikeammaksi kuin tuo oudoista helluntain ihmeistä puhuminen.

Otimme keskustelun pohjaksi virren 104, Pilvimuurista valo välähtää. Sen pohjalta toivoin löytyvän tavallisen elämän tilanteita ja vaikeuksia, joissa Jumala on läsnä auttamassa ja innostamassa. Siitä, kuinka Jumala Jeesuksen ylösnousemuksen jälkeen vaikuttaa maailmassa Pyhänä Henkenä, oli jo keskusteltu. Joten virren sanoja 'Läpi lukkojenkin Herra Jeesus tulla voi' oli periaatteessa tuttua.

Mutta virren ajatus ihmisen tuskassa läsnäolevasta Herrasta, Herrasta, joka voi tuoda helpotuksen riidankin keskelle, oli vaikea. Erityisen

selvästi tämän huomasin, kun puhuttiin viimeisen säkeistön sanomasta 'Pyhä Henki tuo juhlan sydämeen'. Kyseinen leiriläisiltä, mitä he tällä ymmärsivät. Eräs selitti sen tarkoittavan joitain uskonnollisia juhlia, joissa on juhallinen tunne.

Yritimme sitten yhdessä miettiä, kuinka Pyhä Henki voisi tuoda ihmisille juhlan, pääsiäisriemun sydämeen keskelle sitä tavallista elämää, jota eletään. Kuinka se juhla ei olisi välttämättä juhallista tuntua tai hurskasta mielenlaatua.

Se juhla, jossa sydän saa tuntea ylösnousemuksen riemua, olisikin olemassa kaiken arjen hyöriän, hauskuuden ja murheiden keskellä. Sinne Pyhä Henki tuo ihmisille uskon ylösnousemiseen Herraan, joka on antanut meille elämän ja toivon ja anteeksiantamuksen, jonka varassa uskallan elää omaa arkista elämäni.

Kaisa Huhtala
Kirjoittaja on pappina Pihlavan seurakunnassa.

"Tytärseurakunnat" 30-vuotiaita

Entisen Porin kaupunki- ja maaseurakunnan viimeisessä työkertomuksessa vuodelta 1960 todetaan esipuheen otsikossa kyseisen seurakunnan siirtyminen historian lehdille. Valtioneuvosto oli 15. 9. 1960 päättänyt 1. 1. 1961 voimaan tulevasta seurakuntajaoista, jolla perustettiin Porin kaksi uutta isenäistä seurakuntaa: Pihlava ja Länsi-Pori. Jäljelle jäänyt "keskuseurakunta" näkee iloitien tytärseurakuntien aloittavan rinnallaan omaa itsenäistä elämäänsä, kirjoittaa rovasti Matti Mustonen mainitussa esipuheessaan.

Silloisen suurseurakunnan n. 56 000 jäsenestä tuli 8 716 Länsi-Porin ja 5 871 Pihlavan seurakuntaan. Kumpikin seurakunta sai perustustyönsä, kirkkoheraan, kanttorin ja seurakuntasisaren. Länsi-Porin tyttötyönohjaajalle kuului työ myös Pihlavan alueella ja Pihlavan poikatyönohjaajalle vastaavasti Länsi-Porin alueella.

Länsi-Pori sai pitkäaikaisia työntekijöitä; ensimmäinen kirkkoherra Voitto Vuola oli virassaan eläkeikään saakka, vuoteen 1985, väliaikaisena kanttorina olleen opettaja Erkki Hakkiluodon jälkeen kanttori Jorma Koskela hoiti virkaansa vakinaisena 1. 9. 1961 alkaen vuoteen 1990, vahtimestari Kosti Koskenvaara vaali Länsi-Porin kirkkokeskusta sen valmistumisvaiheista lähtien vuoteen 1983. Nuorisotyön sarkaa kyntivät ensimmäisinä Maikki Mäkinen ja Vilho Eskelinen. Seurakuntasisarena aloitti Liisa Kyytinen.

Ensimmäiseen kirkkoneuvostoon kuului Eeva Kohijoki, Toivo Korpela, Kosti Koskenvaara, Reino Kuuri-Riutta, Väinö Lenkkeri, Hanna Mäkinen, Reino Nurminen sihteerinä sekä Anni Uusitalo.

Alueliitos toi seurakuntaan "10-vuo-

tislahjana" uusia kyllä: Niittymaan ja Lattomeren omine kirkkoineen, jonka hoidosta edelleen vastaa paikallinen rukoushuoneyhdistys pitkäaikaisen puheenjohtajansa Eino Taimen johdolla. Kolme vuosikymmentä on muuttanut seurakunnan ilmettä ja oloja, työntekijät ovat osin vaihtuneet, syntymä ja kuolema sekä muuttoliike muovaa seurakunnan jäsenistöä, mutta seurakunnan Herra, ylösnoussut Kristus on sama eilen, tänään ja iankaikkisesti.

Helluntaina, kristillisen kirkon syntymäpäivänä, Länsi-Porin seurakunta kutsuu jumalanpalveluksiinsa ja kirkkokahvitarjoiluun seurustelun entisiä ja nykyisiä jäseniään, luottamushenkilöitään, työntekijöitään, naapureitaan ja ystäviään.

Antti Koivisto

*Elämä
kukittaa ja
kivittää.
Äitinä olemiseen
tarvitaan voimaa.*

Polkupyörillä Mordvasta Poriin

Sukulaiskansamme Mordvan nuoria miehiä ei matkanteko pelota. Kansanmusiikkiryhmä Tooraman 8-henkinen joukko polkee pyörillä lähes 2000 km Saranskista Helsinkiin. Tarkoituksena on julistaa evankeliumia sekä Neuvostoliitossa että Suomessa.

Porissa ryhmä vierailee heinäkuun viikolla. Sitä johtaa hiljattain Siperiasta vapautunut evankelista Mikish Mishin. Kuoronjohtajana toimii kansanmusiikki-instituutin opettaja Vladimir Romashkin.

Alkuvoimaisiin säveliin on tehty hengelliset sanat. Lauluja säestetään perinteisillä instrumenteilla, mm. ruokopillillä, tuohitorvellä ja puuksylofonilla.

Kuoron konsertti on Keski-Porin kirkossa keskiviikkona heinäkuun 31. päivänä klo 19. Samaan aikaan 15.7.—1.8. on Porin kirjastossa esillä omaperäisen mordvalaisen veisto- ja kutomataiteen näyttely, jossa sukulaiskansamme Mordva esittäytyy monin eri tavoin. Mm. kuoro laulaa ja soittaa kirjastossa 1.8. klo 11 ja 18.

Kotimatkan kuoro tekee junalla elokuun puolivälissä. Samalla lähtee Porista avustusrekka pääkaupunkiin Saranskiin mukanaan apua vaatteista sairaalatarvikkeisiin. Sekä kuoroa että avustuskoumaa on mahdollisuus tukea taloudellisesti. Seurakunnan tili: Satak. Sp. 447530-11834/Porin Srk:n taloustoimisto/Tiedonantoihin: Mordvan apu.

MATTI VUOLANNE

Länsi-Porin seurakunnan 30-vuotisjuhla helluntaina

Entiset ja nykyiset seurakunnan jäsenet ja ystävät, seurakunnan ja seurakuntayhtymän työntekijät, luottamushenkilöt, kaikki vastuunkantajat kutsutaan näin 30 vuotta toimineen seurakunnan helluntaipyhien jumalanpalveluksiin Länsi-Porin kirkkoon:

Helluntain valmistuspäivänä 18.5. klo 18 nuorten jumalanpalvelus, lauluyhtye Oetema, Jarmo Laiho.

Helluntaina 19.5. klo 10 ehtoollisjumalanpalvelus, saarna teol.tri Voitto Vuola, liturgina kirkkoherra Pauli Vuola, avustajat Pertti Hietalahti ja Antti Koivisto, kanttorina Antti Yrjölä, Länsi-Porin kirkkokuoro.

Lattomeren Maatalousnaisten järjestämä kirkkokahvi, jonka jälkeen noin klo 12.15 on päiväseurat, mukana seurakunnan entisiä työntekijöitä, musiikkia laulua: Tuomas Koivuviita, Sanna ja Ville Salonen, kirkkokuoro.

Katukustaan tunsivat niin puliukot kuin kauppiaatkin

Kustaa Alhonpää on katulähetystyön uranuurtaja Porissa. Hän on myös sotaveteraani ja -invalidi. Kodin seinältä katselee mitalien ja kunniakirjojen viereltä nuori Kustaa.

Kustaa Alhonpää, lempinimeltään "Katukustaa" on tuttu ilmiö Porin kirkollisessa elämässä. Lempinimi juontaa juurensa siihen työmuotoon, missä hän on tehnyt kirkollisen työnsä. Uskoon tultuaan vajaa neljäkymmentävuotiaana hän halusi lähteä mukaan käytännön työhön.

Kustaan lähtö käytännön työhön on verrattavissa profeetan kutsumiseen ja tämän omaan empimiseen. Diakonia ry. käynnisti 1940-luvun puolivälissä erilaisia käytännön toimintoja. Se tarvitsi henkilön, joka voisi toteuttaa kirkollista diakoniaa.

Sanoin silloin papeille: en osaa oikein lukea enkä kirjoittaa, miten voisin tällaiseen tehtävään ryhtyä, muistelee Kustaa. — Puolen vuoden ajan sain kuitenkin tutustua oman työni ohella ikään kuin papiston autonkuljettajana silloiseen Porin kaupunki- ja maaseurakuntaan. Papeilla ei silloin ollut autoja ja näin minä pääsin kuin aitiopaikalta katsomaan, miten seurakunnan asiat olivat.

Uudessa tehtävässä tuttavat eivät myöskään paljoa lohdutelleet. Päinvastoin tuumasivat: hyvä mies olet erehtynyt, mitä sinä oikein meinaat. Samalla Kustaa sai kuitenkin mahdollisuuden kertoa uudesta elämästä Jumalan yhteydessä. Harrastus vei miehen hyvin nopeasti ja tehtävästä tuli päätyö.

Korvikeaineet koventuneet

Poliittiset rajat olivat 40-luvun lopulla Porissa hyvin tiukat. Suhde työväenliikkeen eri edustajien ja kirkon välillä ei ollut yhtä luonnollinen kuin tänä päivänä. Kustaa Alhonpäällä oli aikaisempien työyhteyksiensä perusteella valmiita yhteyksiä ammattiasustoihin ja poliittisiin järjestöihin. Ensimmäinen varsinainen aluevaltaus oli Toejoella, missä hän työväentalolla sai järjestää ensimmäisen kristillisen kokouksen. Hakeutuminen kirkon tulojen ulkopuolelle tapahtui yhteiskristillisellä perustalla. Katulähetystyön veteraani Arvid von Martens opasti työn ensi vaiheissa ja toiminta alkoi laajentua.

Lempinimi "Katukustaa" ei ole mikään sattuma, vaan nousee katulähetystyöstä, mikä käynnistyi Porissa neljäkymmentä luvun puolivälissä. Katulähetystyö muotoutui osaksi diakoniatyötä, kelloa katsoen. Aina oli otettava vastaan apua etsivä ihminen.

Katulähetystyöntekijänä Kustaa Alhonpää oli myös sillanrakentaja. Katukuvaanhan kuuluivat vielä 60-luvullakin Karjarannan maksiinit, joissa parhaimmillaan majoitui noin 100 miestä. Miehet olivat pääosin korvikeainealkoholisteja.

Yksilötasolla Kustaa sai tutustua näihin miehiin ja heidän tarpeisiinsa. Samalla hän kutsui heitä kokouksiin, joita järjestettiin kadun kansalle. Työ vaati pitkäjänteisyyttä. Surullisena Kustaa muistelee lähes koko tätä joukkoa, jota on saanut olla saattelemassa viimeisellä matkalla.

Rantojen pulimiehiä ei enää ole, mutta olen edelleen mukana. Katulähetystyö ei lopu koskaan. Aikoinaan sillä oli sosiaalinen tilaus, koska kukaan muu ei sitä tehnyt. Nyt vain korvikeaineetkin ovat koventuneet ja ihmisikä selvästi lyhentynyt. Tarvitaan armahtavaa Jumalaa, toteaa Kustaa.

620 paria kumisaappaita

Sodan jälkeisinä vuosina aineellinen pula oli diakonian selvä haaste. Mietin usein, mistä saisin tavaraa ja useat porilaiset liikemiehet kysyivät minut nähdesään, "mitä sää nyt tarvit?". Kerroin huoleni ja voin välittää apua.

Kaikkein koskettavimpia muistoja on kirje, jonka Kustaa lähetti esimiehiltä salissa Nokian Kumitehtaalle. Ajatus avun pyytämisestä suoraan tehtaalta oli tyrmäytetty "Kustaan toilausena". Kirje tuotti tuloksen. Sain uskonvahvistuksen. Tiesin, että ilmestyksen oli antanut Taivaan Jumala. En kulkenut omin voimin. VR:n henkilökunta oli myös kummisinaan — 620 paria eri ikäisten ihmisten kumijalkineita tuli lahjoitettavaksi. Jumala oli hoitanut asian jo ennen minua.

Aivan kuin paikallisen työn luonnolliseksi jatkeeksi vankilatyö muodostui osaksi tehtäväkenttää. Olihan näiden "pulimiesten" joukossa ihmisiä, jotka kulkeutuivat rikosten teille ja niiden seurauksena vankilaan.

Pisin yhtäjaksoinen saarnamatka kesti

16 vuorokautta. Vankilassa ihminen on aina heikoilla. Jouduin aina miettimään, mitä voin sanoa, mitä voin antaa henkilökunnalle? Tässäkin Raamattu alkoi elää Kristuksen sanoin: "olin vankeudessa muuta olisinkaan voinut työltäni odottaa kuin sen, että näen vangissa yhden Kristuksen lunastaman ihmisen. Porin ympäristön vankiloissa ja työlaitoksissa sain kokea rakkauden, jonka voi toisaalta myös osoittaa.

Eläkkeellä ehtii

Selätessämme Kustaa Alhonpään lähes 40-vuotistaivalta "Katukustaan" silmin ponnahtaa uusia muistoja, jotka alkavat elää. Hänestä heijastuu kiitollinen mieli siitä, että on saanut olla Jumalan työtoveri. Työssä on saanut välittää sanomaa, milloin perunoina, milloin vaatteina ja vieläkin saan olla mukana.

Kustaa Alhonpää on myös sotaveteraani ja -invalidi. Oma lähtökohta on antanut mahdollisuuden elää samat kokemukset jakaneiden kanssa ja olla välittämässä Jumalan rakkautta.

Eläkepäiviin on myös liittynyt oman unelman toteuttaminen. Sielunhoitajani sanoi, että työaikana et jaksakaan ehtiä, mutta nyt voin tehdä lähetystyötä.

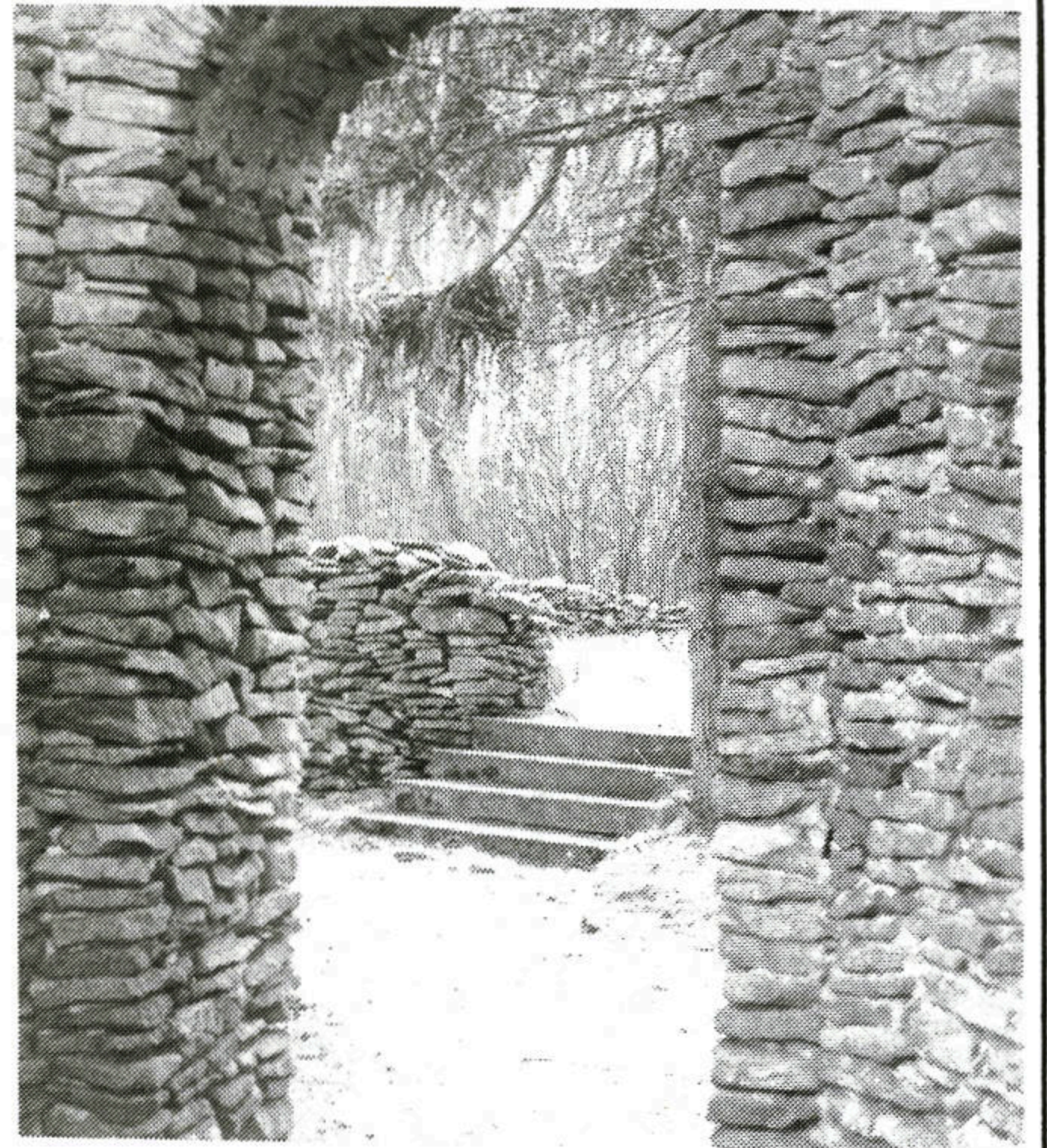
— Rahapussi ei ole ainoastaan minun käytössäni, vaan saan antaa omastani, niille, joille lähetys voi antaa elämän säältä. On hyvä olla, kun saan elää armahtavan Jumalan kädestä joka päivä, toteaa 96. 85-vuotia täyttävä Kustaa Alhonpää, jonka syntymäpäivät ovat avoimina kaikille tutuille.

Kustaa Alhonpää on ollut monessa mukana myös vapaaehtoisena: Diakonia ry:n, Sininauhayhdistyksen, Reumayhdistyksen ja Kuuloyhdistyksen johtokunnissa. Paikallinen Gideontointi ja Valtakunnallinen Katulähetysliitto ovat saaneet osansa.

Kirkollinen luottamustehtävä hänellä on ollut Teljän seurakunnan kirkkovaltuutettuna.

Kustaa Alhonpää on edelleen Kristillisen Työväenyhdistyksen kunniapuheenjohtaja ja hänelle on myönnetty Kirkon Diakoniatuimikunnan ansiomerkki tunnustukseksi pitkäaikaisesta toiminnasta diakonian hyväksi.

Teksti ja kuva: Hannu Salonoja

Junnilan puistoa voi ihailla vaikkapa rauniolinnakkeen holvien kautta. Kuva: Hannu Salonoja.

Diakoniakeskuksen leiritoimintaa

Leirit ovat Reposaaressa Junnilassa ellei toisin mainita

Toukokuu

21.5.—26.5.

Alueellinen mielenterveysleiri, Ulla Vironen, Pirjo Paukkunen

28.5.— 2.6.

Veteraanien leiri, Helmi Ylijoki, Laina Lakso

Kesäkuu

4.6.— 8.6.

Arkkihuippakunnallinen leiri innastavista sairastavista, Marja-Leena Silvén, Pirkko Granberg. (Yhteistyössä lihastautiyhdistyksen kanssa.)

11.6.—16.6.

Alkukesän valossa, Kirsti Korpela, Milka Peiponen

18.6.—23.6.

Juhannusleiri, Lilja Tikka, Marjatta Kataja

21.6.

Juhannusjuhla Junnilassa, avoin kaikille

25.6.—30.6.

Eläkeläisten leiri, Sinikka Orjala, Elina Virtalaine

Heinäkuu

2.7.— 7.7.

Kehitysvammaisten alueellinen perheleiri, Aulikki Huopainen, Eija Mäkinen

9.7.—14.7.

Perheleiri, Pirjo Paukkunen, Helmi Ylijoki

16.7.—21.7.

Veteraanien leiri, Aili Nummi, Maija-Liisa Aho

23.7.—28.7.

Eläkeläisten leiri, Elina Virtalaine

30.7.— 4.8.

Invalidien perheleiri, Aulikki Huopainen, Merja Suikki

Elokuu

6.8.— 8.8.

Leiri kotona omaistaan hoitaville ja hoidettaville sekä huonokuntoisille yksinasuville, Marja-Leena Silvén. Paikka: Silokallio.

6.8.—11.8.

Näkövammaisten rostavikunnallinen perheleiri, Raili Rosen-dahl, Laina Lakso

13.8.—18.8.

Reumaa ja afasiaa sairastavien leiri, Lilja Tikka, Sirkka-Maija Silvénberg. (Yhteistyössä Porin seudun reumayhdistyksen ja Porin seudun afasia- ja aivohalvaukseyhdistyksen kanssa.)

20.8.—25.8.

Kaikenikäisten terveysleiri, Jouni Kivimaa

27.8.—29.8.

Leiri kotona omaistaan hoitaville ja hoidettaville sekä huonokuntoisille yksin asuville, Marja-Leena Silvén. Paikka: Silokallio.

28.8.—30.8.

Varattu kuntoutuskoteja varten

30.8.— 1.9.

Sadun ja rukouksen viikonloppu, Marjatta Kaartinen, Raili Rantamäki

Syyskuu

3.9.— 8.9.

Syöpää sairastavien ja heidän läheistensä leiri, Jouni Kivimaa, Paula Mikkonen, Hannu Salonoja. (Yhteistyössä Satakunnan Syöpäyhdistyksen kanssa.)

10.9.—15.9.

Eläkeläisten leiri, Kirsti Korpela

19.9.—20.9.

Varattu päivätoimintaa varten

21.9.—22.9.

Varattu Kristilliselle Ashramille

24.9.—29.9.

Eläkeläisten leiri, Anne Piipari

Lokakuu

1.10.— 6.10.

Syysmyrskyjen aikaan, Lilja Tikka

8.10.—13.10.

PAV-leiri Silokalliossa, Matti Huopainen, Aili Nummi

8.10.—13.10.

Syksyn lehtien keräilyä, Mervi Ilomäki, seurakunnan kiinteistötoimi

19.10.—20.10.

Yksinuoltajien virkistysviikonloppu, Aulikki Huopainen

Petri Grönholm

Nuorten illoissa on säpinää. Rippikoulun jälkeen pääsee mukaan mm. nuorteniltoihin ja isoiskoulutukseen. Kuva Länsi-Porin kirkon nuortenillasta.

Usko Jumalaan:

Vaikea kysymys — Ja ihan normaalia

Vietimme Teljän seurakunnassa kahden leiriryhmän yhteistä päivää rippikoulun esirityksessä olivat pastorit Hannu Dietrich ja Helge Ranta, nuorisotyönohjaaja Anne Viljanen ja kesän isosia.

Päivän satona myös kahden rippikoululaisen haastattelut.

Johanna Satuli on tulossa Teljän leirille Helge Rannan ryhmään heinäkuussa.

Millainen on ollut tämä ensimmäinen päivä rippikoulua?

Positiivinen yllätys. Pelkasin/pelkään, että uskon asioita tyrkytetään "veitsi kurkulla".

Mistä asioista haluaisit riparilla kuulla?

Nuorista ja suhteesta kotiin ja vanhempiin.

Mitä eroa on koulun uskontotunneilla ja rippikoululla?

Riparilla voi ilmaista omia mielipiteitä näitä asioita ovat käytännössä — mikä on nuorten paikka ja mahdollisuudet seurakunnassa.

Mitä odotat ripariryhmältä?

Sitä, että kaikki hyväksyisivät toisensa — yritän myös itse hyväksyä muut. Haluan olla aito ja oma itseni. Pelkään etteivät toiset hyväksyä kaikkia mielipiteitä.

Uskotko Jumalaan?

Vaikea kysymys.

Haluaisitko leirillä oppia ymmärtämään uskon asioita?

Ei niitä varmaan koskaan voi täysin ymmärtää. Kai siellä oppii lisää: tulee asioita, mitä ei ole edes tullut ajatelleeksi!

Mitä odotat seurakunnalta?

Tukea vaikeissa tilanteissa; esimerkiksi kun joku läheinen kuolee.

Haluaisitko seurakunnalta tutustumismerkintöjä?

Nuorteniltoihin tulee ihan mielellään. Jumalanpalveluksissakin istuu, jos saarna ei kestä tuhattoman kauan.

Mitä harrastat?

Piirrän vähäsen, harrastan tanssia: jazz-tanssia ja balettia.

Voisitko leirillä esiintyä?

En tiedä, leirillä on lähes kaikki poikia — en kovin mielelläni. Leirin jälkeen voisin ehkä lähteä isoseksi.

Veli Nuorsaari on tulossa Teljän leirille heinäkuussa Onnenkalliolle Noormarkkuun.

Päivä on kohta ohi, vastasiko se sinun käsityksesi rippikoulusta?

Kyllä. Odotin informaatiota käytän-

nön asioista ja tunninkin olivat sellaisia kuin kuvittelin — puhuttiin Raamatusta ja Jumalasta.

Mitä asioita sinä haluaisit rippikoulussa käsiteltävän?

Nuorten asioita: vapaa-aika, vanhemmat, perhe...

Mitä odotat leiriltäsi?

Olen ollut ennenkin eri leireillä, rippileiristäkin en ole saanut mitään negatiivista tietoa. Odotan että saisin valvoa, sitä että saisi yleensäkin olla rauhassa ja vapaasti. Uimassa ja kaikkialla.

Mistä olet kiinnostunut arkielämästäsi?

Soitan rumpuja, kaverit ovat tärkeitä.

Mistä te puhutte kavereiden kanssa?

Vapaa-ajan asioista ja harrastuksista. Joskus puhutaan myös vakavampia — jonkun läheisen kuolemasta tai vanhempien eroamisesta esimerkiksi.

Uskotko Jumalaan?

Uskon. Ei näistä ole vaikea puhua. Jumalaan uskominen on ihan normaalia.

Odotatko sitten leiriltä jotain uskon liittävää?

En varsinaisesti mitään uskon tuloa. Odotan tietoa Jumalasta ja näistä asioista, että voisin muodostaa niistä mielipiteeni.

Onko seurakunta ennestään tuttu?

Ei.

Millaisia kokemuksia sinulla on seurakuntaan tutustumisesta?

Jumalanpalvelukset ovat vähän pitkävetisiä. Saarnat saisivat olla nykypäivästä. Enemmän nuorisojumalanpalveluksia.

Millaista nuorten toimintaa seurakunnassa pitäisi olla?

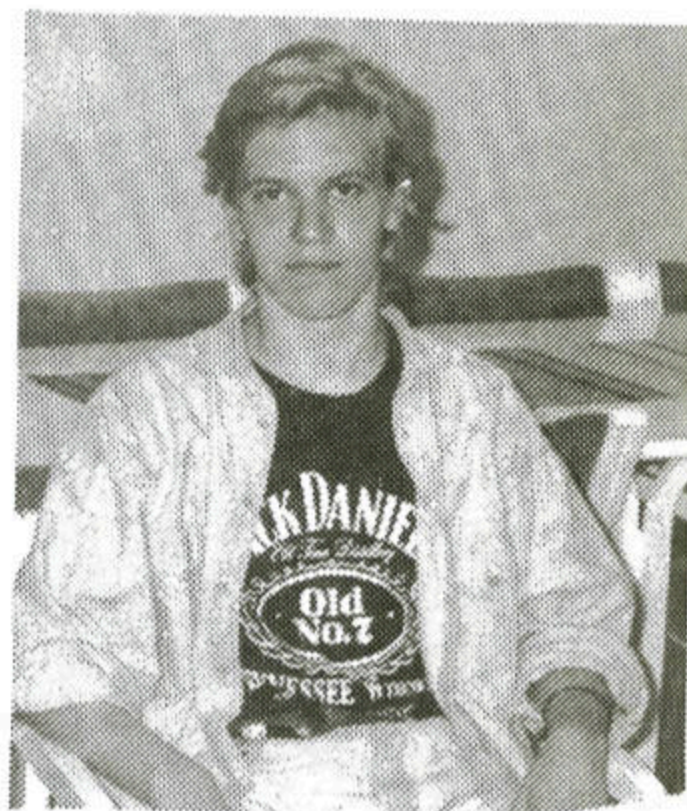
Yhtyeitä, bändejä, kaikkea nuorille suunnattua.

Mitä haluat kysyä meiltä?

Onko vaikea järjestää näitä ennakko-tapaamisia?

Hannu vastaa — vaikeutena on toteuttaa niin, että asiat menisivät perille, että oltaisiin samalla aaltopituudella nuorten kanssa.

Rippikoululaisia haastatteli ja kuvasi Anne Viljanen.

Isosen kanssa voi tulla juttelemaan

Ensi kesänä lähtevät jälleen kaikki innokkaat isokset rippikoululeireille. Isosen tehtävät vaihtelevat paljon, mutta useimmiten isonen vetää raamatturyhmiä kerran päivässä, avustaa iltaohjelmissa, valmistaa ryhmänsä kanssa aamujumalanpalveluksia ja käyttää vapaa-aikaansa leiriläisten kanssa. Hyvä isonen toimii leirin hyväksi ja on kuin silta leiriläisten ja vetäjien välillä.

Pihlavan seurakunnan isoskoulutusryhmästä kertoivat ajatuksiaan Jarno Heino, Hanna Kaiponen, Marjo Rantala ja Hanna Vahti. Itse he ovat kaikki käyneet rippileirin Silokalliolla viime kesänä. Kokemukset omalta leiriltä ovat hyvät, leirillä oli hyvä yhteishenki ja siellä tutustui toisiin. Hanna K. toteaa vielä, että alkuun tuntui leiri pitkältä, mutta

sitten ei olisi enää halunnutkaan lähteä pois. Kaisa on muuten samaa mieltä.

Miksi sitten haluatte isoseksi, kysytään tietenkin ensimmäiseksi. Ja vastaus on, koska omalla leirillä oli hienoa, halutaan nyt uudestaan, halutaan olla toisille isosena. Siitä, millainen isonen haluaisi olla, syntyy enemmän keskustelua. Sellainen, johon leiriläiset voisivat luottaa, todetaan. Sellainen, jonka kanssa voisi tulla juttelemaan. Vielä toivotaan sitäkin, että isonen voisi auttaa leiriläistä tämän ongelmissa. Isosen ei saa olla mikään hirmu, vaan tasavertainen leiriläisten kanssa, toteaa Jarno lopuksi.

Jotkut asiat myös pelottavat leirille menossa. Suurimpia pelonaiheita isosella taitaa olla se, että leiriläiset eivät hyväksy mukaan porukkaan. Tai sitten se, että raamiks ei suju, vaan syntyy kaaos ja kukaan ei kuuntele. Marjo vielä miettii sitä, että jos on sellaisia tyyppejä, jotka haluaa tahallaan pilata leirin. Näissä peiloissa onkin miettimisen aihetta myös tuleville leiriläisille.

Isokset eivät ole hirmuja, vaan tasavertaisia leiriläisten kanssa, vakuuttavat Pihlavan isokset Jarno Heino, Marjo Rantala (edessä), Hanna Kaiponen ja Hanna Vahti.

Isokset haluavatkin antaa ensi kesän leiriläisille seuraavia vinkkejä:

1. Älä pelkää, leiri on paras vaihtoehto.
2. Leiristä tulee hieno, kun asennoituu

siihen oikein, paljon on itsestä kiinni.

3. Älä pilaa muiden leiriä. Myös leirin vetäjille annettiin neuvoja. Tärkeintä on olla oma itsensä, hyvä on

vielä olla hiukan moderni ja huumorintajuinen. Hanna V. muistuttaa vielä vetäjiä kärsivällisyydestä leirillä.

Kaisa Huhtala

Maija ja Raino Salmijärvi Erilaista nuorisotyötä samassa perheessä

— Kauhistelijoihin emme yhdy, kun puhutaan porilaisista nuorista, mutta aikuisia toivoisimme mukaan niin seurakunnan kerhojen ohjaajiksi kuin Saapas-päivystyksiinkin, kiteyttävät Maija ja Raino Salmijärvi työtään lasten ja nuorten parissa.

— Se etu tässä ainakin on, että epäonnollisia työaikojaan ja menojaan ei tarvitse kotona niin paljoa selitellä, kun puolisokin työssä on sama tilanne, tuumaa Maija Salmijärvi.

Hän on toiminut vajaan vuoden tyttöjä ja partiotoiminnasta vastaavana nuorisotyönohjaajana Teljän seurakunnassa. Raino Salmijärvi on puolestaan hoitanut noin kuukausi sitten Porin seurakuntien uudessa erityisnuorisotyönohjaajan virassa.

Lapsuuden lyhentymisen surettua Maijaa. Aikuisten ja varttuneempien porttien mallit omaksutaan turhan nuorena. Kyllä 10-vuotias vielä saa leikkiä pyöräillä ja autoilla.

Kerhoissa Maija pyrkii toteuttamaan nuorilaisten omiaakin ideoita. Siellä puuhataan yhdessä eikä vain isompien ehdoilla.

— Seurakunnan kerhot joutuvat kilpailemaan lasten ja nuorten muiden harrastusten kanssa. Monilla on niin paljon harrastuksia, että niistä joutuu valitsemaan. Ja toisaalta on lapsia, joita ei milloinkaan saa mukaan mihinkään harrastukseen.

Lapsi tarvitsee tukea kerhoharrastukseen myös kotoa, kerhon alkamisaika on unohtua ilman vanhempien muistutusta.

— Kun vertaan omaan lapsuuteeni, niin televisio tuntuu olevan lapsille hyvin tuttua. Sen mukaan jotkut lapset toivovat jopa kerho-ohjelmien lomittuvan. Erityisnuorisotyön tekemistä lapsilla näyttää olevan vähemmän kuin aiemmin. Ehkä kaupungista ei sellaista niin helpolla löytää.

Saapas pöytälaivana

— Katu on nuorille luonteva kokoontumispaikka. Ja enimmäkseen rauhallista viikonloppu kadulla sujuvatkin, toivoo Raino Salmijärvi. Hän ei usko, että nuorten tilanne Porissa olisi sen huonompi kuin muuallakaan. Tietysti on ongelmia, joilla on muita enemmän ongelmia aikuisien ole aina helppo pysyä nuorten kuvioissa mukana.

Hän haluaisi antaa nuorille turvallisen ympäristön. Nuorilta vaaditaan turhan paljon, että heidän pitäisi olla muuta kuin nuoria.

— Erityisnuorisotyön katupartio-ohjelmaluoperaatio Saappaaseen päätyy mukaan 18-vuotta täyttäneet nuoret. Raino toivoo saapaslaisiksi myös aikuisia. Vapaaehtoiset tukijoukot ovat erityisnuorisotyölle tärkeitä. Ei yksi tai kaksi tukijoukkoa ilman tukijoukkoja paljoon.

Saapas on erityisnuorisotyön tunnetuin näkyvin osa, muuten työhön voi tulla esimerkiksi henkilökohtaisia keskusteluja, koulu- ja rippikouluvierailuja,

Maija polkaisee Teljän seurakunnan kerhoja vetämään.
Rainon työn tukikohta on erityisnuorisotyön toimisto

kotikäyntejä ja yhteistyötä muiden auttamissysteemien kanssa.

— Erityisnuorisotyö on yksinäistä ja vaikeaa, siksi on hienoa, että Porin saatiin toinen virka. Vuosikausia on Kari Paukkunen hoitanut tätä sarkaa ainoana työntekijänä. On aivan toisenlaista työskennellä pareittain ja jakaa työhuolet. Eikä tätä työtä pitkään jaksaisi ilman evankeliumin voimaa.

Myös Sovitaan-projekti saa Raino Salmijärveltä kiitosta. Siinä nuori rikosten tekijä ja rikoksen uhri voivat sopia korvausmenettelystä. Ja näin voidaan parhaassa tapauksessa katkaista uhkaava laitoskierre.

— Olen ollut vapaaehtoistyössä Sovitaan-projektissa ja toivon todella, että toiminta Porissa jatkuu vuoden lopussa päättyvän kokeilujakson jälkeenkin.

Penni venyy tarvittaessa

Maija Salmijärvi kiittelee mahdollisuuksia toimia kouluissa. On hienoa, että ovet ovat seurakunnan työntekijälle auki. Kouluissa tulee nuorten kanssa tutuksi. Tässä muutama viikko sitten kiersimme lähetystyönmerkeissä kaikki Teljän alueen ala-asteet. Innostus oli molemminpuolista.

— Ja kun työssä on aina kyse myös rahasta, niin yhteistyö koulujen kanssa on toimita joka ei kysy isoja rahoja.

Muutenkaan määrärahojen pienuus ei Maijaa suuremmin ahdistaa. Työtä voi tehdä myös pienellä budjetilla. Hänellä on kokemuksia myös reilummista määrärahoista, sillä edellisessä työpaikassa

Espoossa ei tarvinnut penniä venyttää samaan tapaan kuin Porissa.

Maija ja Raino korostavat, että lapset ja nuoret tarvitsevat aikuisia sekä kerhoihin että katupartiointiin. Mitään erityisvaatimuksia ei ole. Aivan tavallinen, lapsista ja nuorista kiinnostunut aikuinen on erinomainen avustaja.

— Kerhutyössä voi hyödyntää myös erityisaipeuksia: askartelusta kiinnostunut voisi vetää askastelukerhoa ja kokkaamisesta kiinnostunut kokkikerhoa, toteaa Maija.

Harrastukset auttoivat ammatinvalinnassa

Työ seurakunnassa ja nuorten parissa oli Maija Salmijärvelle helppo ja selvä valinta. Hän ohjasi jo kouluaikana kerhoja ja toimi isosena kotipaikkakunnallaan Kauhajoella.

Sen sijaan Raino kertoo kulkeneensa seurakunnan tehtäviin pitkän tien. Kotona Vilppulassa oli vilkasta seurakunnan nuorisotyötä, johon hänkin osallistui, mutta sitten armeija otti leipiinsä seitsemäksi vuodeksi.

Diakonia kiinnosti kuitenkin niin, että hän päätti jatkaa opintoja.

— Diakoniatyössä kiehtoi kanssakäyminen ihmisten kanssa. Ajattelin, että siinä työssä kohtaa ihmiset arjen tasolla ilman kaavoja. Tämä uusi työni erityisnuorisotyönohjaajana on mielestäni sisällöltään diakoniaa: avun antamista niille, joiden hätä on suurin ja joita ei muulla tavalla auteta. Nuorten pariin minua vedettiin jo opiskeluaikana, sillä harjoitteluaikana olin mm. lastenkodissa ja päihdehuoltotyössä.

Pikkupalvelua Pormestarinluodossa

Pormestarinluodossa voi saada vapaaehtoisen toimittamaan esimerkiksi vanhuksen kauppa- ja apteekkiasiat. Pikkupalveluksi nimetty toiminta on osa Keski-Porin seurakunnan diakoniatyötä.

— Pikkupalvelu on nimenomaan tilapäistä apua: vapaaehtoiset käyvät van-

huksen asialla esimerkiksi kaupassa tai apteekissa. Hyvin tärkeä palvelumuoto on se, että lähdetään saattamaan lääkäriin tai laboratorioon. Siivouspalvelua tai lähimmäispalvelun tapaan jatkuvaa yhteydenpitoa pikkupalvelu ei ole, kertoo Oili Lipponen.

Hän on pikkupalvelun yhteyshenkilö, joka ottaa vastaan puhelut ja hoitaa siten jonkun vapaaehtoisista toimittamaan asian. Oili Lipponen listassa on 14 nimeä, joista aina löytyy joku, joka ehtii hoitaa pyydetyn tehtävän lyhyelläkin varoitussajalla.

Kaupungin kodinhoitotoimistossa ja kotisairaanhoidopalvelussa pikkupalvelun olemassaolo tiedetään ja monet tilaukset tulevat niiden kautta. Myös Pormestarinluodon vanhustentaloihin asiasta on tiedotettu.

— Pikkupalvelun käyttäminen on tuuriluontoista. Aika tavallista on että viikossa tulee kolme tai neljä pyyntöä.

Pikkupalvelutoimintaa on ollut Pormestarinluodossa syksystä 1989. Oili Lipponen haaveilee toiminnan jatkeeksi mummon kammarin -tyyppistä lähimmäispalvelutoimintaa, yhdessäoloa kerran tai pari viikossa. Kambari voisi toimia virikepaikkana vanhuksille, mutta sinne voisivat poiketa kaikenikäiset.

Oili Lipposelle voi soittaa, kun tarvitsee pikkupalvelua.

Kukilla iloista mieltä

Yli 200 pääsiäiskukkaa kertyi pääsiäisaamun jumalanpalveluksessa Keski-Porin kirkon alttarille. Kirkkovieraiden tuomat kukat toimitettiin pääsiäistervehdyksinä Keski-Porin seurakunnan nimikko-osastoille kaupunginsairaalaan sekä Liinaharjan vanhainkotiin. Porin kaupunginsairaala kimpun vastaanotti Päivi Soininen.

Sadun ja runon viikonloppu Junnilassa

Kirjailijat Anna-Maija Raittila ja Lena Erkkilä ovat mukana koko perheelle tarjottavassa sadun ja runon viikonloppu Reposaaren Junnilassa 30.8.—1.9. Porin seurakunnasta mukana ovat pastorit Marjatta Kaartinen ja Raili Rantamäki.

Sadun ja runon viikonloppu etään lasten opastamina sadun maailmassa. Viikonlopusta voi tiedustella diakoniasivustosta Aulikki Huopaiselta puh. 828 764 tai Irja Mäkelältä, puh. 828 768.

Hautausmaan kevät alkaa yleissiivouksella. Haravan varressa Terttu Hämäläinen (vasemmalla) ja Helena Mäkipää.

60 työntekijää hoitaa 18 hehtaarin alan Käppärän hautausmaalla

— Kauniina kesäpäivänä ohikulkijat saattavat huokailla työmme ihanuutta. Mutta rankasateella ja syyskylmillä ei kommentoijia riitäkään, hymyilevät Käppärän hautausmaan puistotyöntekijät Terttu Hämäläinen ja Helena Mäkipää.

Käppärän hautausmaan pinta-ala on 18 hehtaaria, sinne on haudattu noin 40 000 vainajaa. Seurakunnan hoidossa haudoista on noin 5 000.

Työ hautausmaalla vaihtelee ja muuttuu kevään ja kesän edistymisen mukaan. Keväällä aloitetaan yleissiivouksella ja poistetaan havut haudoilta, syksyllä viimeksi haudat havutetaan. Väliin mahtuu kesäkukkien värikäs kausi.

Yksi hoitaa 200 hautaa

Työntekijät ovat jakautuneet yhdeksään eri ryhmään, joilla on kullakin oma alueensa. Ryhmässä työskentelee kolme vakituista ja kesäkuukausina saadaan avuksi kesäharjoittelijoita. Työssä on keskimäärin 60 henkilöä.

Hoitohautoja on kullakin alueella 500–600, joten yksi työntekijä vastaa alueen muun kunnossapidon ohella 200 haudan hoitamisesta.

— Joillakin tuntuu olevan käsitys, että alue voitaisiin käydä läpi päivittäin, mutta hyvä kun kerran viikossa, kertovat Terttu ja Helena.

Metsähautausmaalla hautojen hoidossa omat nikkinsä

Metsähautausmaan perusajatuksia on, että luonto itse kaunistaa paikan. Jos kuitenkin halutaan haudalle lisäkoristelu, niin pienet ruukkukukat ovat sopivampia kuin isot, kirkkaanväriset kasvit. Kukkamaata hautamuistomerkin eteen ei voi laittaa, vaan kukka tuodaan ruukus-

Kesäkukkien istutus haudoille alkaa 10. kesäkuuta.

— Istutusajankohdasta kysellään aika paljon, mutta on vuosien kokemus, että yökylmien vuoksi ei kesäkukkia kannata aikaisemmin istuttaa. Äitienpäiväksi tuotuja ruusuja ja muita ruukkukukkia voidaan soveltaa istutuksiin. Jos ne eivät mahdu mukaan, niin kukat jätetään hautakiven viereen, josta ne voi hakea. Kukkamaa tehdään kiven mukaan, ei siihen määräänsä enemmän mahdu.

— Kuivana kesänä yleissiivous jää vähemmälle, hautakukkia on silloin kasteltava enemmän. Ja kukkien kunto on tietysti asetettava etusijalle.

Elokuussa jo pakkasia

Elokuussa voi olla jo pakkasöitä, jolloin esimerkiksi ruusubegoniat paleltuvat. Mustuneet kasvit on siistittävä pois. Kukat ovat haudoilla hoitokauden loppuun saakka jos pakkasen ei niitä aiemmin vie.

Syksy tuo hautausmaan hoitajille omat kiireensä. Haudoilta poistetaan kesäkukat, lehdet rupeavat varisemaan, lokakuun puolivälissä on myös havutus hoidettava. Sen jälkeen on vielä hoitokauden päätteeksi yleissiivousta. Aikataulu on tiukka, mutta työ on vapaata ja itsenäistä.

Sivutoimisia sielunhoitajia

— Hautausmaalla tulevat vastaan myös suru ja kuolema. Aluksi hautausmaalla näkeminen säpsähdytti, mutta siihen

sa. Tosin leikkokukat riittävät yksinäänkin hautoja koristamaan.

Ruukkukukista metsähautausmaalle soveltuvat esimerkiksi annansilmät, sini-tähtöset, ahkeraliisat, päiväkakkarat, orvokit, tarhaneilikat ja sinikellot. Monivuotisista kasveista sopivat esimerkiksi maksaruohot, mätäsrikot, matalat ja loangervot, sammalleimut, kaihonkukat, tulikellukat ja kesäpikkusydämet. Kukat kannattaa istuttaa jo kotona altakastelemaan ruukkuun. Haudalla kukka istutetaan ruukunkokoiseen kuoppaan, jonka reunat peitetään metsäturpeella. Myös

on oppinut suhtautumaan rauhallisesti. Kunnioittavasti siihen tietysti suhtaudumme, kertoo Helena Mäkipää.

Hautausmaalla kulkee yksinäisiä, joilla on tarve jutella. Monen on helpompi puhua surustaan vieraalle ihmiselle. Kun töitä on jatkettava, niin osa kulkee perässä ja jatkaa kertomustaan.

— Kyllä muutaman sanan kuunteleminen täytyy olla aikaa. Kiitokseksi saa usein toteamuksen, että oli hienoa saada jutella.

”Varas” voi olla varis

Hautausmaalla viihtyvät myös oravat, jänikset, varikset ja fasaanit.

— Eläinten touhuja on mielenkiintoista seurata. Loppujen lopuksi eläimistä ei ole muuta harmia kuin se, että ihmiset pahoittavat mielensä, kun ajattelevat että haudoilla on tehty ilkivaltaa, vaikka kukkavaras on yleensä orava tai varis.

— Oravat ja rusakot syövät neilikoista kukinnon, varret vain jäävät. Ja sitten ihmiset kuvittelevat sitä ilkeäksi. Samoin varikset heittävät kukkia maljakoista päästäkseen juomaan vettä. Seisunut vesi ei varikselle kelpaa, vaan se siirtyy seuraavalle maljakolle, jos vesi ei miellytä.

Myös kukkamaljakoiden katoamista päivittellään.

— Joillakin on varmaan se käsitys, että kukkamaljakot ovat haudoilla seurakunnan puolesta, mutta näin ei ole, vaan jokainen tuo omat maljakkonsa. Ainoastaan muistolehdossa on seurakunnan maljakot.

leikkokukkamaljakko upotetaan maahan.

Syksyllä haudalle voi istuttaa kukkaruukkuun esimerkiksi kanervan. Havuja muistomerkin eteen ei tuoda, sillä ne vahingoittavat maan pintaa. Kynnitilät tarvitsevat metallisuojausta. Metsäpalovaurioiden vuoksi ei muovi- tai avohautakynnitilöitä voi käyttää.

Metsähautausmaan hautojen koristelusta on olemassa ohjeet. Tätä monistetusta saa metsähautausmaalta sekä Hallituskatu 9:n hautausmaa- ja puistotoimistosta.

Kesäiltojen musiikkia Keski-Porin ja Teljän kirkossa

Perinteiset musiikkisarjat värittävät taas kesäiltoja. Keski-Porin kirkossa soi iltamusiikki keskiviikkoisin klo 19, ja Teljän kirkossa pidetään sunnuntaisin klo 20 suvi-illan sävelhartaus.

Iltamusiikkia Keski-Porin kirkossa

5. 6. Raija Kemppainen, laulu
Juhani Kemppainen, urut
Pori	Juhani Romppanen, urut
Pori
12. 6. Kalevi Kiviniemi, urut
Lahti	24. 7. Eero Annala, urut
Kerava
19. 6. Manfred Pöppel, viulu
Tukholma	31. 7. Mordvan kansanmusiikki-
ryhmä TOORAMA
Neuvostoliitto
26. 6. Paavo Pitkäranta, laulu
Juhani Romppanen, urut
Pori	7. 8. Paavo Pitkäranta, laulu
Pori
3. 7. Georgy Pesko, urut
Budapest	Matti Oikarinen, urut
Hämeenlinna
10. 7. Odile Pierre, urut
Pariisi	14. 8. Juhani Romppanen, urut
Pori
17. 7. Helena Miilus, laulu
Tukholma	21. 8. Lasse Erkkilä, urut
Espoo
Tzvetelin Tchakalov, laulu
Sofia, Bulgaria	28. 8. Kari Vuola, urut
Naantali

Suvi-illan sävelhartaus Teljän kirkossa

2. 6. Mauno Kuusisto, laulu
Tampere	16. 6. Guido Erzel, urut
Basel
Anne-Marie Grundstén, urut	23. 6. Juha-Pekka Peltonen, kitara
Eurajoki
9. 6. Naiskuoro ”ILO” Tallinna
johtaa Anneli Survo	Katja Kohonen, huilu
Vaasa
	30. 6. Ritva Auvinen, laulu
Helsinki
	Anne-Marie Grundstén, urut
Helsinki
	7. 7. Maija Lehtonen, urut
Helsinki
	14. 7. Markku Hietaharju, urut
Helsinki
	21. 7. Sinikka Mansikkala-
Westerlund, laulu
Pori
	Anne-Marie Grundstén, urut
	28. 7. Ilkka Lehtonen, viulu
Pori
	Timo Kajamies, piano
Pori
	Teemu Honkanen, sello
Nakkila
	4. 8. Jaana Ikonen, cembalo, urut
Perniö
	11. 8. Anne-Marie Grundstén, urut

Ritva Auvinen laulaa Teljän kirkossa 30. kesäkuuta.

Porin kirkkokuoroilla yhteiskonsertti Teljän kirkossa

Porilaiset kirkkokuorot pitävät yhteiskonsertin keskiviikkona 29. toukokuuta klo 19.30 Teljän kirkossa. Lisäksi konsertissa esiintyy Riihikeden koulun Primus-tyttökuoro.

Kuorot esittävät XV valtakunnallisten kirkkomusiikkijuhlien ohjelmistoa. Oulussa 7.—9. päivinä kesäkuuta pidettävät kirkkomusiikkijuhlat ovat samalla Suomen kirkkomusiikkiliiton 60-vuotisjuhlat. Myös porilaisia laulajia on lähdössä Oulun juhliin, joille odotetaan yli 10 000 osanottajaa.

Yhteiskonsertin kolehdilla kartutetaan kuorojen laulujuhlamatkakassaa.

Pihaseuroihin tuoleja ja termoksia

Onko kotisi nurkissa ylimääräisiä puutarhatuoleja tai termospuelloja? Keski-Porin seurakunnan diakoniatyön johtokunta kaipaa mm. suosittuja pihaseuroja ajatellen lahjoituksina selkänollaisia, kokoontaitettavia pihatuoleja ja termospuelloja.

Kokoontaitettavat tuolit on helppo kuljettaa paikasta toiseen ja niissä on mukavampi istua kuin kapeilla penkeillä. Termoskannut on tarkoitettu sijoittamaan eri toimipisteisiin, ne ovat myös seurakuntalaisten käytettävissä.

Lahjoitukset voi toimittaa Keski-Porin seurakuntatoimistoon, Hallituskatu 9 arkisin klo 9—14, myös noutamisesta voi sopia.

Hautojen hoitokausi alkaa

Jos omaiset eivät voi itse vastata haudan hoitamisesta, asia järjestyy tekemällä hoitosopimuksen seurakunnan kanssa.

Hautojen hoitotilauksia otetaan vastaan hautausmaa- ja puistotoimistossa seurakuntien hallintovirastossa, Hallituskatu 9, 2. kerros, puhelin 828 741. Toimisto on avoinna toukokuussa klo 8.30—15 ja kesäaikana klo 8.30—14.

Keski-Pori

Jumalanpalvelukset Keski-Porin kirkossa sunnuntaisin ja pyhäpäivisin klo 10.

Konfirmaatiojumalanpalvelukset 16.6., 22.6., 7.7., 14.7., 21.7., 4.8. ja 18.8. Keski-Porin kirkko on avoinna tutustumista varten kesällä klo 9—18.

Jumalanpalvelukset sunnuntaisin klo 12 Ruosniemen kirkossa sekä 9.6., 14.7. ja 11.8. klo 12 Pormestarinluodon seurakuntakodissa ja 26.5. klo 12 Lyttilän rukoushuoneella.

Sanan ja rukouksen illat 25.5. ja 29.6. klo 18 sekä **ehtoekkojen soudessa** 1.6., 8.6. ja 15.6. klo 18 Keski-Porin kirkossa.

Iltamusiikkia su 19.5. klo 18 Keski-Porin kirkko, Veikko Ikonen laulu ja Juhani Romppanen urut ja **Mordvan kansanmusiikkiryhmä** Toorama ke 31.7. klo 19 Keski-Porin kirkossa.

Yhdessäolohetki sanan ja kahvikupin ääressä ti 21.5., 11.6. ja 13.8. klo 14 vanhustentalon kerhohuoneella, Messupolku 2—6.

Kesäkerho ke 19.6., 3.7. ja 14.8. klo 14 vanhustentalo, Säveltäjänkatu 14 ja ke 5.6., 3.7. ja 7.8. klo 13 vanhustentalo, Tipurinkatu 20.

Sley:n kesäjuhlat su 19.5. alk. klo 10 jumalanpalv. Keski-Porin kirkossa, Jari Rankinen, Sley:n kuoro, soitelaskotissaret palv., kaatuneitten muistopäivä, seppeleen lasku sankarihaudalla, kirkkokulj. klo 9 Hyvelä, Aallonmäki, Ylikyläntie, 9.15 Koliahde, 9.20 Ruosniemen kko, 9.30 Isojoenranta, Sunniemi, Toejoen koulu, 9.40 Toejoen vanhusten rivit, Keski-Porin kko. Paluu samaa reittiä Lyttilään asti. Vuoroauto 9.15 Lyttilä, Toukari, Pormestarinluoto, kirkkoon tulijoille kuljetus ilmainen.

Kansanlähetyksen kevätjuhla su 26.5. klo 14 palvelukeskus.

Evankelioimistyön liiton suvipäivät 19.—21.7. Keski-Porin kirkossa

Sotainvalidien veljesliiton hengelliset päivät 26.—27.7. Keski-Porin kirkossa.

Maakunnalliset Herättäjän seurakunta su 18.8. klo 13 ja rukousoivaisseurat 25.8. klo 12 palvelukeskuksessa.

Diakonian kesäpahtuma su 2.6. klo 14—18 Pohjois-Porin koulun lähellä joen varrella nurmikolla. Ohjelmaa aikuisille ja lapsille, seurakunta, pyhäkouluretki, laulua, leikkiä, kilpailua, kahvia, makkaraa, arpoja.

Juhannusjuhla 21.6. klo 19 Junnilas- ja, järj. diakoniatyökeskus, linja-auto Kes-

ki-Porin alueelta klo 17.20 Lyttilä, Toukari, 17.40 Pormestarinluodon srk.koti, Toejoen vanhustenrivit, 18 palvelukeskus. 2. auto klo 17.15 Hyvelä, Aallonmäki, Ylikyläntie, Koliahde, 17.40 Ruosniemen kko, Isojoenranta, Sunniemi, 18 palvelukeskus.

Retket la 15.6. Sanan suvipäiville Viivamoon ja la 24.8. Hengellisen elämän syventymispäiville Helsinkiin.

Pihaseuroja:

11.6. klo 18 Palvelutalo Väinämöinen, Isouskatu 6

12.6. klo 18 Pormestarinluodon srk.koti

27.6. klo 18.30 Toejoen pappila

3.7. klo 18.30 Antero ja Kerttu Roringilla, Karjasilta

4.7. klo 18.30 Hilka Alholla, Lukkarintie 2

9.7. klo 18 Palvelutalo Väinämöinen, Isouskatu 6

10.7. klo 19 Anita ja Timo Tammiselä, Hyvelä

17.7. klo 19 Maire ja Väinö Liipolla, Hyvelä

24.7. klo 18 Pirkko Innola/Esko Aalolla Merikarvian Honkajärvi, Vanha-Ollila, lähtö klo 17 palvelukeskuksen edestä omin autoin

25.7. klo 18.30 lauluseurat Toejoen pappila

6.8. klo 19 Pulu ja Lauri Riihimäellä, Hyvelä

7.8. klo 18 Pormestarinluodon srk.koti

8.8. klo 18.30 Seija ja Harri Myllylä, Käyräkatu 5

13.8. klo 18 Lotta ja Erkki Raella, Lyttilä, vuoroauto klo 17.30 Lyttilään

13.8. klo 18 Palvelutalo Väinämöinen, Isouskatu 6

Pihaseuroista voi sopia soittamalla srk.toimistoon p. 828 821 tai Pirkko Heikkilä p. 334 780.

Porin Teljä

Jumalanpalvelukset pyhisin kello

10.00 Teljän kirkossa.

Väinölän kirkko kesäkeski- ja kello 19.00

5.6. Vesper, Teljän Kamarikuoro, joht. Anne-Marie Grundstén

12.6. Pihaseurat

19.6. Raamattutunti; "Jumala, Isä"

26.6. Sanan ja rukouksen ilta

3.7. Iltakirkko

10.7. Pihaseurat

17.7. Raamattutunti; "Poika, Lunastaja"

24.7. Sanan ja rukouksen ilta

31.7. Iltakirkko

7.8. Pihaseurat

14.8. Raamattutunti; "Henki, Pyhitäjä"

21.8. Sanan ja rukouksen tie

28.8. Iltakirkko

Martintalo 19.5. kello 13 ehtoollisju-

malanpalvelus, Kymäläinen

Pihaseurat:

pihaseurakausi alkaa, jos voit pitää pihaseurat, ota yhteyttä seurakuntatoimistoon puh. 828 851.

Teljän seurakunnan kevätjuhla su 26.5. kello 18.00 Teljän kirkossa.

Porin Kirkkokuorojen yhteinen kirkkokonsertti Teljän kirkossa ke 29.5. kello 19.30.

Kirkkokonsertti 25.8. kello 18.00 Pasi Kaunisto, Anne-Marie Grundstén, Teljän kirkko.

26.—27.7. Sotainvalidien Veljesliiton valtakunnalliset päivät Porissa, tilaisuuksia Teljän kirkossa:

26.7. klo 18.30 iltatilaisuus, rovasti Väinö Salokorpi, Matti Hannula

27.7. klo 10 jumalanpalvelus

Retki Hämeenkyröön 15.5. Lähtö: klo 9.00 Asema-aukio — Kasvihuoneenkatu — Teljän kirkko — Väinölän kirkko. Hintaa: 130 mk. Ruokailu: Taatanaitan Pitopassarit Nuuttilassa, kappalaisen entinen asunto kahden tunnin opastettu

kiertoajelu. Frantsilan yrttipuoti "Kehäkukka". Ilmoittautuminen Teljän seurakuntasisarille.

Länsi-Pori

Länsi-Porin kirkko:

Rippikoulujen konfirmaatiot klo 10

ehtoollisjumalanpalveluksien yhteydessä

9.6. kevätrippikoulu

16.6. klo 10 Silokallion A-ryhmä ja klo 14 B-ryhmä

7.7. Junnilan leiri

4.8. Silokallion 2. leiri

Sanan ja rukouksen ilta to 23.5. klo 19

Missio Porin valmistelujen merkeissä. "Tullaan tutuiksi toistemme kanssa".

Missio Pori -tahtumaa valmistellaan kesän aikana, avustajien koulutus alkaa heti syksyllä. Vapaaehtoisia vastuunkantajia tarvitaan. Lisätietoja saa Helmi Ylijoelta ks. työntekijätiedot!

Lattomerin kirkko:

Jumalanpalvelus klo 12 su 2.6., 7.7. (eht.), 4.8. ja 1.9. (eht.)

Preiviikin srk.talo:

Jumalanpalvelus klo 12 su 9.6., 11.8. ja 8.9. (eht.)

Metsähautausmaan iso kappeli:

Jumalanpalvelus klo 12 su 30.6., kirkkokahvin järjestää Ulasoorin seurakuntapiiri.

Jumalanpalvelukseen kutsutaan erityisesti lähikylien asukkaita Ulasoorista, Kyläsaaresta, Reikosta, Pikakylästä, Uudestaniitystä, Paarnoorista, Preiviikistä, Kuusinaisista ja Pietniemeltä, myös "kesäasukkaita" odotetaan!

Käppärän hautausmaan iso kappeli:

Sanan ja laulun illat kesäkuusta elokuuhun tiistaisin klo 19. Käsiteltävinä tänä kesänä virret 444—531. Uhrilahja oman seurakunnan lähetystyölle.

Ahlainen

Jumalanpalvelus kirkossa pyhisin klo 10

9.6. veteraanien kirkkopyhä ja kirkkokahvitilaisuus

22.6. rippikoululaisten konfirmaatio

30.6. kesäasukkaiden kirkkopyhä

Lasten päiväkerhoihin ilmoittaudutaan syksyllä

Maija Mehiläinen ystävineen piti hauskaa Varvinkadun päiväkerhon naamiassa ennen vappua. Monipuolista viriketoimintaa sisältävät lasten päiväkerhot päättyvät kevätkirkkoihin toukokuun lopussa. Syksyn päiväkerhoihin ilmoittaudutaan maanantaina 2. syyskuuta klo 14—18 kerhopisteissä eri puolilla kaupunkia.

PYHÄKOULULAISTEN retki Punkalaitumelle la 8.6. Tiedustele pyhäkoulunopettajalta tai seurakunnastasi.

Länsi-Porista kirkkoretkiä maakuntaan

Viime kesänä suuren suosion saavuttaneet kirkkoretket jatkuivat alkavalla kesäkaudella, niin että maakunnan kirkkoihin retkeillään kesäviikkoisin kerran kuukaudessa seuraavasti:

22.5. Kiikoisten, Kauvatsan ja Kokemäen kirkot, auto myös Viasveden—Preiviikin kautta

26.6. Luvian ja Rauman kirkot, auto myös Viasveden—Preiviikin kautta

24.7. Ahlaisten, Merikarvian ja Siikaisten kirkot

7.8. Porin metsähautausmaan kappeli, Reposaaren kirkko.

Retkiautojen tarkat reitit ja aikataulut seurakuntatiedoissa. Retkimaksu aikuisilta n. 40—50 mk sisältää kahvin ja kuljetuksen. Seurakunnan työntekijä/työntekijöitä on mukana matkalla.

Ilmoittautumiset seurakuntatoimistoon arkinen ma-pe klo 9-12, torstaisin myös 16—17 puh. 300 572 tai seurakunnan työntekijöille.

Tunnusomaista kirkkokierroksille on kotioinen, leppoisia tunnelmia, laulut ja virretkin soivat matkaa tehtäessä. Näillä kierroksilla seurakunta tulee "kotiovelle", toisin sanoen: retkiauto kiertää vuorotellen seurakunnan eri puolilla ja ottaa kyytiin kotiporilta, jonne myös tuodaan takaisin.

Retkille kannattaa ilmoittautua hyvissä ajoin, mutta toki vielä lähtöpäivänä voi tiedustella vapaaksi jääneitä tai peruutuspaikkoja.

Riemukas leirikesä lähestyy...

Seuraavilla lasten leireillä Silokallion leirikeskuksesta on vielä paikkoja:

8.—10.6. tyttöleiri 13—14 v.

24.—26.6. tyttöleiri 10—12 v.

17.—19.6. poikaleiri 7—12 v.

25.—27.6. poikaleiri 12—14 v.

Tytötleirit maksavat 80 mk ja poikaleirit 100 mk.

Perheasiain neuvottelukeskus

Eteläpuisto 10 B, 3. kerros
Avoimena arkisin klo 8—15.15. Ajanvaraus klo 8—12 puh. 828 783

- yksilöneuvottelut
- parineuvottelut
- perheryhmaneuvottelut
- perhekasvatusryhmät
- perheasiain sovittelut

Työntekijät: neuvottelukeskuksen johtaja Marjatta Kaartinen, perheneuvoja Päivi Ylimäki, vs. kanslisti Päivi Valli.

22.9. maataloustuottajien kirkkopyhä
Hautainhoitopäivä 10.6. Hartaus kirkossa klo 9.

Kirkko avoinna ma—pe klo 9—16, la ja su klo 9—18 kesäkuun alusta alkaen, toukokuussa sopimuksen mukaan, puh. 556 017.

Reposaari

Jumalanpalvelus kirkossa pyhisin klo 10

Kirkko avoinna tutustumista ja hiljentymistä varten päivittäin klo 9—18. Tied. tarvittaessa suntio Jari Munkki puh. 344 083 ja khra Jorma Pakkanen, puh. 344 675.

Junnilan kesätahtuma reposaarelaisille 18.8. klo 17

Piispantarkastus Reposaarella 13. ja 15.9.

Seurakuntatoimisto kesäaikana avoinna vain tiistaisin klo 9—11. Khra vuosilomalla 5.6.—8.7. Viransijaisena 5.—17.6. khra Niilo Suhonen ja 16.6.—8.7. pastori Kaisa Huhtala.

Pihlava

Jumalanpalvelukset Pihlavan kirkossa sunnuntaisin klo 10, ehtoollisen vietto joka toisena sunnuntaina. Arki-illan iltakirkko torstaisin klo 19.30. Iltakirkkoissa myös musiikkiohjelmaa. Kirkkoon pääsee tutustumaan sopimalla asiasta vahtimestarin tai seurakuntatoimiston kanssa.

Päivä- ja leiririppikoulujen konfirmaatiojumalanpalvelukset kirkossa 16.6. klo 10 (päivärippikoulu), 14.7. klo 10 ja 13 (I-leiri) ja 11.8. klo 10 (II-leiri).

Jumalanpalvelukset Kyläsaaren seurakuntatalossa 2.6. ja 23.6. klo 12 sekä 4.8. klo 12.

Jumalanpalvelukset Mäntyluodon seurakuntakodissa 9.6. ja 11.8. klo 12.

Jumalanpalvelus Kyläsaaren Metsäkappelissa 30.6. klo 12.

Pihlavan kirkon seurakuntasalissa su 26.5. klo 18 ilosanomailta. Inkerinmaailta, mukana Matti Vuolanne.

Piirien kevätkauden päätösilta ke 22.5. klo 18.30 Pihlavan kirkossa, päätteksi ehtoollisen vietto.

Perheretki lauantaina 8.6. Punkalaitumelle, tutustutaan kirkkoon ja Koiramäen taloon. Lähtö klo 9 Pihlavan seurakuntatalolta, paluu klo 16 mennessä. Hintaa 20 mk. Ilm. Pihlavan srk.toimistoon p. 448 071 tai Pirjo Tiiralle.

Yli 9-vuotiaat tytöt voivat osallistua myös **Ahvenanmaan matkalle** 18.—20.6. Yövyimme mökeissä ja retkeilemme saaren eri kohteissa. Koko lysti bussi-lai-vamatkoiheen, ruokineen jne. maksaa 330 mk.
Pikaiset ilmoittautumiset leireille ja matkalle Helena Sahankoskelle ma—pe klo 8—14 p. 828 716.

Julkaisija Porin ev.lut. seurakunnat
Päätoimittaja Kari Erkkola
Toimitussihteeri Maija-Leena Seppälä
Toimitusneuvosto
Porin seurakuntien tiedustustoimikunta
Toimituksen osoite:
Hallituskatu 9 b, Pt 122, 28101 Pori

Kirkkosanomien ilmestyminen vuonna 1991 4 kertaa.

Paino Porin Painopalvelu Oy

Marja Mäkelä Romaniassa:

Lastissa alasin ja sairaalatarvikkeita

— Isäntämme ihmettelivät vilpittömästi, miksi me suomalaiset haluamme auttaa heitä ja kyselivät, mitä järjestöä edustamme. Kerroin, että olemme liikkeellä yksityisinä ihmisinä kaiken sen kuulemamme ja näkemämme jälkeen, mitä Romaniasta on tiedotusvälineissä kerrottu, kuvailee Marja Mäkelä matkavaikutelmiaan.

Hän on ollut viime lokakuusta lähtien keräämässä avustuskoumuja Porista Romaniaan. Huhtikuun loppupuolella Marja ja Pentti Mäkelä ajoivat rekan vanavedessä avustuskohdteisiin.

Lammilaisen Ahti Korkeilan rekka oli täynnä sairaalalasteja ja -laitteita sekä erilaisia sairaalassa tarvittavia välineitä. Myös vaatetavaraa sekä vuodevaatteita oli mukana. Kirkon ulkomaanapu oli myöntänyt avustuksen rekan kuljetuskustannuksiin. Mäkelät olivat "tarkkailijoina" omalla kustannuksellaan.

Ensi vaikutelma Romaniasta Oradean kaupungissa oli ankea. Kaupungin ilmeisesti ainoa vartioitu parkkipaikka kuului kalliille hotellille. Ehjinä automme säilyivät, vaikka yksi tyytymättömän rahanvaihtaja ja tupakan pyytävä uhkasi puhkaista automme renkaat. Olimme kuulleet, ettei Romaniassa saa 99 oktaanista bensiniä, ja olimme varustautuneet lisäkanisterilla; hotellissa kuitenkin ilmeni, että 98 oktaanista voi ostaa erikoisjärjestelyillä ja niin huoli polttoaineen loppumisesta väistyi.

Kahvipaketteja pelloille

Oradeasta lähdimme kohti Alba Iuliaa, varsinaista kohdettamme. Maise mat sen kuin kaunistuivat ja näkemämme ihmiset vaikuttivat köyhemiltä mitä pidemmälle vuoristoseutujen läpi kuljimme. Näimme sulkeutuneita, juroja ilmeitä. Korkeila kertoi, että kun hän viime vuoden alussa aloitti avustuskoumuja Romaniaan, ihmiset teiden varsilla vilkuttelivat iloisesti ja näyttivät voitonmerkkiä. Nyt nousivat vain pikkupoikien sormet V-merkiksi.

Pysähtelimme matkalla antamaan ihmisille kahvipaketteja, saippuaa ja romaniankielisiä Johanneksen evankeliumeita. Juoksimme mieheni kanssa pitkälle pelloillekin niitä viemään. Ilmeet olivat hämmäntyneitä ja iloisia; kahvi on maassa todella arvokasta ja moni näytti liikkuvan evankeliumikirjasta.

Pieniä peltotilkkuja kynnettiin härillä, lehmäpareilla ja pariskunnittain (vaimo juhtana). Tulomatkalla Cluj Napocassa jaoimme näitä evankeliumikirjasia kadulla ja ne melkein vietiin käsistä. Lapsille meillä oli pientä hyvää ja pukukumia, jota heillä jo alkaa kuulemma olla itselläänkin.

Alasin sepälle

Alba Iuliassa poikkesimme ensin erään sepän luo, jolle olimme hankinneet alasimen. Korkeila oli tavannut sepän vaimoineen muutama kuukausi sitten, kun vaimo sai seurakunnastaan Porista viedyn ompelukoneen ja kanakaita; kone kävi ahkerasti. Hän auttoi toisia ompelemalla korvauksetta vaateteita. Hän olisi halunnut tietää, kuka niin hienon Singerin hänelle oli lahjoittanut.

Seppä oli aivan myyty alasimesta;

Pieniä peltotilkkuja kynnettiin härillä, lehmäpareilla ja pariskunnittain. Marja Mäkelä juoksutti kahvipakettia, saippuaa ja evankeliumia pitkällekin Romanian pelloille (viereinen kuva).

hän itse vuolaasti eikä halauksista tahotonut loppua tulla.

Lamput kiven alla

Yli 1000 potilaan Alba Iulian sairaalassa meidät otti hoiviinsa talouspäällikkö Maria Gog. Hän puhui vähän saksaa, mutta katsoi parhaaksi hankkia meille tulkin. Opettaja Muntean Micrea haettiin suoraan koulutunnilta ja hän osasi hyvin englantia. Hänen oppilaansa saivat päivän lopputunnit vapaiksi ja arvattavasti rakastivat Suomea sinä päivänä.

Sairaalan ylilääkäri, tri Dumitrean Bazil, liittyi seuraamme. Meille järjestettiin oikein maittava ateria ennen lastin purkamista. Kahvin puutteen huomasi siinäkin, että talouspäällikön murukahvipurkkia kuljetettiin hänen toimistostaan kanttiiniinkin meitä varten. Hieno sokeri annosteltiin kuppeihin valmiiksi, joten ehkä sitäkään ei ollut tuhlattavaksi asti.

Ylilääkäri ja muita lääkäreitä oli koko lastin purkamisen ajan paikalla. Sairaalan pihassa oli nainen, joka kerjasi vaatteita ja pikkupojat ruinasivat kenkiä.

Sanoimme naiselle ja muillekin purkua seuranneille potilaille, että jos he tarvitsevat vaatteita, he voivat pyytää niitä varastosta sairaalasta lähtiessään.

Isäntiemme mukaan vaatteita on vaikea saada ja kaikenlaiset puhdistusaineet ovat kiven alla, shampoo ja saippua näyttivät olevan aarteita.

Myös hehkulamput menivät tarpeeseen. Eräs sairaalan henkilökuntaan kuuluva nainen selvitti miehelleni, että potilaat ruuvaavat lamppuja mukaansa kotiin lähtiessään. Sairaalan sisällä ei juuri valoja ollut pitkissäkään umpinaisissa käytävissä, ja hotellihuoneessa sai olla tyytyväinen, jos jossakin lampussa oli valo.

Valosta tulee mieleen tässä yhteydessä, että jätimme sairaalaan laatikollisen romaniankielisiä raamattuja jaettavaksi.

Kaikeaa puuttuu

Sairaala järjesti ja maksoi seuraavan yön majoituksemme ja aamiaiselle meidät kutsuttiin sairaalan kanttiiniin jossa myös paikallisen lehden toimittaja Paul Gruian kävi tekemässä pienen haastattelun miestä.

Tapaamamme sairaalan ihmiset olivat sydämellisiä, kiitollisia ja häpeissään maansa puolesta. Kaikkea puuttuu, vaikka opettaja Micreaan arveli, ettei varsinaista nälänhätää enää olisi. He odottavat kovasti, että vuoden loppuun mennessä ihmiset saavat heiltä otetut maat takaisin.

Talojen edessä näki kanoja ja hania ja ihmisillä oli pieniä vihannesmaita. Kaupoissa näimme myytävänä leivän lisäksi kananmunia ja lenkkimakaran näköistä tavaraa joidenkin säilykepurkkien lisäksi.

Korkeilan mukaan makkaraa ei ole näkynyt vielä montaa kuukautta. Mieheni oli näkevinään myös luisen lihan palan yhdellä "lihatiskillä".

Edistystä oli myös että, esim. Bradin lastenkodissa, johon Poristakin on viety apua, oli käynnissä remontti.

Tavara käytössä

Oli hyvä nähdä ja kuulla, että käytetyt vaatteet ovat menneet tositarteen.

seen ja että sairaalat, lastenkodit ja seurakunnat, joihin Korkeila on apuamme vienyt, ovat olleet turvallisimpia paikkoja jättää tavara. Tuntui, että tapaamamme ihmiset eivät etsi itsekkäästi omaa hyvänsä, vaan ovat valmiit jakamaan apua muillekin tarvitseville. Alba Iulian sairaala vaikutti kohtalaisen siistiltä ja tapaamamme henkilökunnan ihmiset halusivat selvästi koko sairaalan parasta. Jumalan siunauksen toivotukset saattelivat meitä, kun lähdimme paluumatkalle.

Monenlaista apua tarvitaan jatkuvasti; siinä olisi esimerkiksi suomalaisille seurakunnille haastetta. Kuulin, että lahtelaisilla olisi jo nimikkokohde Romaniassa. Suosittelemme porilaisille samaa!

Teksti: Marja Mäkelä

Marja Mäkelä kertoi matkavaikutelmiaan naisten kahvilassa, jonka kävijöistä moni on itsekin ollut auttamassa romanialaisia. Naisten kahvilan toiminnassa hän on ollut mukana alusta alkaen. Marja Mäkelä äänestetty Romania-tempaustensa vuoksi vuoden sydämellisemmäksi porilaiseksi.

Tunnelma vetää naisten kahvilaan

Vanha kateus Porin ja Rauman välillä sai aikaan hyvän hedelmän, kun Ritva Tuutti oli esiintymässä naisten kahvilassa naapurikaupungissa. Kahvilan toimintaa seuratesaan Ritva tuumi, että tällaista on saatava Poriinkin.

Naisten kahvilan ideana on, että seurakunnan tilaisuus viedään ravintolaan. Kahvilan pöydän ääreen uskaltautuu sellainenkin, joka vierastaa seurakuntatalon tuolirivejä. Puuhanaiset jakavat henkilökohtaisesti

kutsukortteja esimerkiksi työpaikoille ja tuttavilleen. Monet tulevatkin mukaan tuttavan kutsun innostamana.

— Toki kahvilasta aina lehdestäkin ilmoitetaan, ei tämä mikään salaseura ole, toteaa Marja Sumiala.

Marja Sumiala oli miettinyt kahvila-ajatusta samoihin aikoihin kun Ritva Tuutti vieraili Rauman kahvilassa, mukaan tuli lisäksi mm. Marja Mäkelä. Ryhmässä on tällä hetkellä kahdeksan naista, ryhmä on koostunut heidän mielestään luonnikkaasti. Kaikki kahvilanaiset ovat vapaaehtoisväkeä.

— Tämä on meille kanava toimia seurakunnassa, mekin tunnemme tekevämme jotakin Jumalan valtakunnan hyväksi.

Kahvilassa puhe ja musiikki vuorottelevat, puhutaan vakavia, mutta ollaan myös hilpeitä. Juontaja pitää koko ajan tilaisuuden koossa. Pu-

heenvuorot ovat aitoja ja koskettavat kuulijoita, syntyy vahva tunne, kun ollaan koolla naisten kesken.

Toukokuun kahvilassa Suomalaisella klubilla lauloi Elisabeth Haavisto suoraan sydämiin. Porilainen Marja Mäkelä kertoi käynnistään Romaniassa, helsinkiläinen Marja Mäkelä puhui sisäisestä eheytymisestä, jossa tärkeitä ovat anteeksiantaminen ja muistot.

Syyskuussa naisten kahvila jatkaa toimintaansa. Silloin ollaan todennäköisesti koolla ravintola Liisanpuistossa, lokakuun 20. päiväksi on varattu Suomalainen klubi. Tuolloin on kahvilan vieraana Eine Lehtinen.

Naisten kahvila on parivuotisen historiansa aikana joutunut tilanahauden vuoksi siirtymään paikasta toiseen.

— Tähtäämme siihen, että ravirata täyttyy kahvilavieraista, hymyilee Ritva Tuutti.